

Tanítás helyszíne: Rákospalotai Meixner Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Tanítás Ideje: 2018. november 21.

Évfolyam/osztály: 4. osztály

A pedagógus neve: Ungár Ágnes

Az óra témája: A melléknév gyakorlása

Óra célja: Szóbeli kifejezőkészség fejlesztése a tulajdonságot jelentő szavak felhasználásával, szókincsbővítéssel, mondatalkotással.

Feladatok: Szóképzés, szavak jelentésének azonosítása, szókapcsolatok alkotása, összeállítása

Felhasznált források: Adorján Katalin: Gyakorló anyag az olvasásmegértés fejlesztéséhez – Meixner Alapítvány, Szilvásiné Turzó Ágnes: Nyelvtan 4. osztály – Forrás kiadó

Eszközök: szókérttyák, borítékos feladatok, mondatzalagok (lsd. melléklet)

SNI tanulók száma: 7

Fejlesztésben részt vevő (nem sni) tanulók száma: 4

Előzmények:

Az óra menete	Tanulói tevékenység	Munkaforma	differenciálás	Eszköz	Kiemelt fejlesztési terület
1. Ráhangoló játék	Ábécé éneklése	frontális			
I. Bevezetés					
2. Tulajdonságbarkochba	Egy tanuló kimegy, az osztály megegyezik egy tulajdonságban. A tanuló visszajön, és felszólít néhány jelentkezőt, akik utalásokat tesznek arra, mi lehet a tulajdonság – egész addig, amíg a tulajdonságot meg nem tudja nevezni.	frontális	rejtett – egyéni megsegítés		beszédfejlesztés, nyelvi készségek fejlesztése, logikus gondolkodás
II. Főrész					
3. Melléknév-gyártás	A gyerekek kapnak/húznak egy-egy szókérttyát, amin egy főnév van. Az egy csoportban ülők egymást segítve mellékneveket alkotnak a főnevekből. (pl: lap-lapos)	csoportos és frontális	rejtett és kooperatív forma	Szókérttyák – lsd. mellékletben	nyelvi tudatosság fejlesztése
4. Jelzős szerkezet alkotása	A kapott mellékneveket kiegészítik egy főnévvel, szókapcsolatot alkotva (pl.:	csoportos	egyéni megsegítés, mennyiségi		grammatikai készség fejlesztése,

	lapos kerék), majd leírják		differentiálás, kooperatív forma		
5. Szó szerkezet (állandósult szókapcsolat) szintézis tulajdonnévből képzett melléknevekkel	A gyerekek borítékban olyan szókapcsolatokat kapnak, melyek tulajdonnévből képzett melléknevekből és hozzájuk jellemzően tartozó főnevek vannak. (Pl: tiszai halászlé). Ezeket kell összeállítaniuk, egyet (esetleg többet) mondatba foglalva leírniuk.	csoportos	egyéni megsegítés, minőségi differenciálás: az sni tanulóknak csak a szókapcsolatokat kell leírniuk. Kooperatív forma	borítékos feladat – lsd. mellékletben	grammatikai készség fejlesztése, szóbeli/írásbeli kifejezőkészség fejlesztése
6. Ellentétek keresése	A gyerekek szókartán mellékneveket kapnak. Mindenkinek meg kell keresnie a párját, amin az ő szavának az ellentéte van.	páros	egyéni megsegítés	Szókarták – lsd. mellékletben	szókincsfejlesztés
7. hiányos mondatok kiegészítése	A pároknak meg kell keresniük az asztalokon elhelyezett hiányos mondatok közül azt, amelyikből az ő két szavuk hiányzik, és a megfelelő szavakkal kiegészített mondatokat leírják a füzetükbe	páros	egyéni megsegítés	Hiányos mondatok – lsd. mellékletben	grammatikai készség fejlesztése
III. Összegzés					
8. Levezető játék (idő függvényében) – melléknév fokozása	A megadott melléknévek fokozzák a gyerekek, amíg lehet, aztán újat találnak ki, babzsákokat dobálva egymásnak	frontális	egyéni megsegítés		nyelvi tudatosság fejlesztése

Előkészületek: Szókarták, hiányos mondatok, borítékos feladat

Mellékletek:

Főnevek melléknévgyártáshoz

lap	seb	láz	só
béke	csend	méreg	kocka
rács	mazsola	túró	pötty
víz	erő	méz	éles
furfang	cserép	hang	zaj
fény	felhő	nap	eső

Jelzős szerkezetek

tiszai	halászlé
gyulai	kolbász
szegedi	paprika
makói	hagyma
győri	keksz
bécsi	szelet
svájci	bicska
budapesti	látkép
szigetközi	tábor

Ellentétek

széles	keskeny	hosszú	rövid
hideg	meleg	régi	új
vékony	vastag	könnyű	nehéz
egyenes	görbe	érdes	sima
szűk	bő	derűs	borús

Hiányos mondatok

A folyó _____, de _____ a híd rajta.	Az idő _____, de a kedvem _____.
Kint _____ szél fúj, ezért _____ kabátot veszek fel.	Hiába _____ a hajad, ha _____ az eszed!
A _____ de a fonal túl _____.	A cipőm már _____, de a kabátom még _____.
_____ vonalat kellene húznom, de sajnos _____ lett.	Ez a feladat _____, de a következő már _____ lesz.
Nekem már _____ ez a ruha, de a húgomnak még _____.	
A deszka felülete _____, ha legyaluljuk, _____ lesz.	